

הצפרים הצעירים

barbara133@gmail.com

מטרות כלליות

- חיזוק הקשר בין ילדים וערכי טבע
- פיתוח רגשות, כבוד וחמלה כלפי בעלי חיים
- דאגה ואחריות לזולת
- הגברת רגישות הילדים לתופעות מעולם החי בסביבתם הקרובה
- הבנת יחסי גומלין בטבע
- יכולת טיפול במידע על היבטיו השונים: איסוף מידע, עיבוד מידע וייצוג הידע באמצעים שונים: ציור, ריקוד, כתיבה...
- רכישת מיומנויות של תהליך חקר: שאילת שאלות, השערת השערות, איסוף מידע, ארגון של מידע, ניסוי...

מיומנויות

■ עריכת תצפיות חופשיות ביצורים חיים

■ צפייה, היכרות וזיהוי ציפורים

■ עריכת תצפיות מובנות

■ טיפוח היכולת להתבונן ולהקשיב

■ פיתוח מיומנויות שימוש באמצעים טכנולוגיים: משקפת, מצלמה, מחשב...

חיזוק הקשר בין ילדים וערכי טבע

■ שיחים עם פירות אדומים (מושכים ציפורים):

אלת המסטיק, חבושית
פרנצ'טי, פירקנטה צרת עלים
(מינים שונים), טרומלס קטלבי,
ערער גריאול (פרי כחול), בן
עוזרר (פירות כחולים, אפשר
להכין מהם ריבה), מורן
החורש, אשחר, ננדינה, צינית
מקרינה, ליגוסטרומ יפני,
טקומית הכף

■ שתילת צמחים לציפורים בט"ו בשבט

שיחים מומלצים למשיכת ציפורים:

היביסקוס, רימון, הדס, אלמון
הודי, ער אציל, מיני יסמין,
ננדינה עבותית, רוסליה,
מלביסקוס, בודלאה, לפופית
כחולה, מיני יערה, פוקסיה,
צסטרומ ארגמני

טיפול שיחים ועולם החי מסביבם

יש לשים לב, לא לנקות את שטח האדמה מסביב לשיחים כדי לא להפריע לבעלי חיים זעירים להתקיים.

יש לדאוג לכך שהגננים לא יגזמו את השיחים כדי לשמור על הפרחים המושכים, למשל: ציפורים ופרפרים.

כדאי לטעת בחצר הגן מגוון עשיר של שיחים.

פעילויות בחצר הגן

ישיבה עם קבוצה קטנה בחצר הגן, עצימת עיניים והקשבה לקולות בסביבה. כל ילד משתף ומספר את מה שהוא שמע.

טיול עם מגדירי ציפורים ומשקפות: להיות "צפרים".

ארגון פינת האכלה ושתייה - ארגון תורנים הדואגים באופן קבוע להאכלה ושתייה.

הכנת מתקני האכלה ושתייה.

יציאה עם מסגרות נייר ועיסוק בזוויות צילום: הילדים לומדים להתבונן לכל הכיוונים - מכירים זוויות צילום, כגון: מבט ממעוף ציפור, מבט של נחש, קרוב, רחוק...

חיפוש אחר עקבות ציפורים בחול.

פעילויות בתוך הגן

ארגון פינת תצפית על ציפורים מתוך הגן.

השמעת קולות מוקלטים, לנסות להבדיל בין הקולות ולזהות את שם הציפור.

משחקים להכרת הציפורים, כגון: משחק זיכרון, לוטו או משחקי מסלול.

הקראת סיפורים על ציפורים.

כתיבת סיפורים על ציפורים על ידי הילדים. (מידע, סיפור, שיר)

השמעת יצירות מוזיקליות שבהן המלחין התייחס לציפורים, כגון: פטר והזאב, קרנבל החיות, אגם הברבורים, סימפונית הצעצועים, ציפור האש.

תהליכי חקר: שאילת שאלות, השערת השערות, איסוף מידע ממקורות שונים, תצפית, ארגון המידע...

ייצוג מידע באופן מגוון: ציורים, כתיבה, תנועה, פיסול... סיפור.

הכנת אמנה למען ציפורים.

הכנת תעודות זהות לציפור מסוימת.

ארגון פינת תצפית מתוך הגן

- כאשר יוצאים עם הילדים לחצר הגן, ציפורים עלולות לברוח, מתוך הגן אפשר להקשיב להן.
- ארגון פינת תצפית מתוך הגן מאפשר לילדים לצפות בציפורים מקרוב, כי ציפורים לא בורחות כשמתבוננים בהן מאחורי חלון.
- חשוב שיהיה לילדים נוח לשבת על יד החלון.
- **מה יהיה בפינה?**
 - טבלת תצפית
 - פנקסי רישום
 - מגדירי ציפורים וספרים עם מידע על ציפורים
 - פוסטר עם ציפורים הניתנות לצפייה ביישובי אדם בישראל
 - **תערוכה מתחלפת** עם נושאים רלוונטיים הקשורים לצפרות, כגון: תערוכת ביצים, נוצות, קינים...
 - **משחקים** להכרת ציפורים

ציוד רצוי לפעילות

- משקפות
- פנקסים
- עפרונות
- מגדירים
- רשמקול להקלטת קולות
- מצלמה דיגיטלית
- קופסה לאיסוף נוצות

תצפיות

■ תצפית חופשית בשטח ■ טבלת תצפית

■ תצפית מובנית ■ דיאגרמה

■ פינת תצפית מתוך הגן ■ צילומים
אל החצר

■ ציורים

24 12 2007

הקמת פינות שתייה לציפורים וקיפודים

בעלי חיים זקוקים למים. זוהי הסיבה העיקרית שבעלי חיים רבים בסכנת הכחדה בישראל. הרבה מקווי מים יובשו או שהם מזוהמים. אפשר לעזור לבעלי החיים בכך שדואגים לשים באופן קבוע מים נקיים בגינות.

ציפורים אוהבות גם להתרחץ במים, לכן כדאי לשים גם צלחת שטוחה שתאפשר להן להיכנס למים.

האמבטיה צריכה להיות שקועה בתוך האדמה, ויש לשים אבן באמצע כדי לאפשר לבעלי חיים לטפס ולצאת מהמים.

בריכות שתייה לציפורים חייבות להיות במקום פתוח המאפשר לציפורים שדה ראייה כהגנה מפני חתולים ואויבים אחרים.

יש לנקות ולהחליף מדי פעם את המים.

האמבטיה יכולה להיות עשויה מאבן, מחרס או מכל חומר המשתלב עם הסביבה. ברז מטפטף מעל האמבטיה יעודד ציפורים להגיע.

דאגה ואחראיות לזולת

פינות האכלה ושתייה לציפורים

גן לפיאלה

גן בית שבע

גן חני

גן כוכבי

גן חתי

בית בטבע

מתכון להאכלת ציפורים

חומרים:

- אורז מבושל
- שאריות של ירקות מבושלים
- זירעונים (מזון לציפורים)
- 60 גר' מרגרינה
- פתיתי שיבולת שועל

ציוד:

- חוטים
- אצטרובלים

אופן ההכנה:

יש לערבב את כל החומרים ולהכניס את העיסה לאצטרובלים.

מטרות

- מתכנית הלימודים במדע וטכנולוגיה, בגן הילדים הממלכתי והממלכתי דתי
- הילדים יכירו בעלי חיים בסביבתם ויגלו עניין בהתנהגותם. (עמוד 18)
- הילדים יכירו צורכי קיום של בעלי חיים. (עמוד 18)
- הילדים יבינו את הקשר בין תכונות המבנה ותכונות ההתנהגות של יצורים חיים בסביבתם. (עמוד 18)
- הילדים יבינו את יחסי הגומלין בין היצורים החיים. (עמוד 18)